

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Nieuw in Nederland

*Voor migranten uit
landen buiten de EU*

U komt uit een land van buiten de Europese Unie? En niet uit Liechtenstein, Noorwegen, IJsland, Kroatië of Zwitserland? Dan is deze brochure voor u.

Welkom in Nederland. In deze brochure staat wat u moet doen zodra u in Nederland bent. Wat uw rechten en plichten zijn als werknemer of ondernemer. En met welke regels en gebruiken u te maken krijgt als u in Nederland woont.

We proberen zoveel mogelijk informatie te geven in de brochure. Wilt u ergens meer over weten? Kijk dan op de website die bij dat onderwerp staat. Leest u de brochure online? Dan hoeft u alleen maar op de link te klikken. U kunt natuurlijk ook bellen met het telefoonnummer dat bij het onderwerp staat.

Let op: de meeste websites zijn in het Nederlands. Staat op de website ook informatie in een andere taal? Dan geven wij dat altijd aan. Belt u met één van de telefoonnummers? Dan kan dat vaak wel in het Engels. In noodgevallen kunt u natuurlijk ook contact opnemen met de ambassade van uw land in Nederland.

Inhoudsopgave

Voordat u naar Nederland komt	4
Vraag een visum of verblijfsvergunning aan	5
Laat uw werkgever een tewerkstellingsvergunning of GVVA aanvragen	5
Wat u moet doen als u in Nederland bent	6
Bepaal hoe lang u in Nederland blijft	7
Inschrijven als tijdelijk inwoner (niet-ingezetene) van Nederland	7
Inschrijven als inwoner (ingezetene) van Nederland	7
U krijgt een BSN-nummer	7
Een woonadres regelen	7
U moet inburgeren	8
U moet Nederlands leren	8
Hulp en advies in uw eigen taal?	9
Werken in Nederland	10
Wat heeft u nodig om te werken in Nederland?	11
Diploma's uit een ander land	11
Arbeidsvoorwaarden	11
Arbeidscontract	11
Loonstrookje	11
Cao	12
Minimumloon	12
Werktijden	12
Veilige werkplek	12
Is uw werkgever betrouwbaar?	12
Belastingaangifte	13
Raakt u uw baan kwijt?	13
Wordt u ziek of arbeidsongeschikt?	13
Wat doet een vakbond?	13
Werken als zelfstandig ondernemer	14
Wonen in Nederland	15
Draag altijd een identiteitsbewijs	16
DigjD	16
Een huis vinden	16
Autorijden in Nederland	17
Openbaar vervoer in Nederland	17
Kinderen	17
Ziektekostenverzekering	18
Medische zorg	19
Belastingen	19
Toeslagen en vergoedingen	19
Ongelijke behandeling of discriminatie	20
Meer informatie en hulp	21

**Voordat u naar
Nederland komt**

Vraag een visum of verblijfsvergunning aan

Blijft u korter dan 90 dagen?

Dan vraagt u een visum kort verblijf aan. U vraagt het visum aan bij de Nederlandse ambassade of consulaat in uw land. Niet iedereen heeft een visum nodig. Kijk op ind.nl. Dat is de website van de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Blijft u langer dan 90 dagen?

Dan vraagt u een verblijfsvergunning en een inreisvisum (mvv of Machtiging tot Voorlopig Verblijf) in één aan. Dit is de procedure toegang en verblijf (TEV). Dit gaat via de IND. Zonder mvv krijgt u geen toegang tot Nederland. Maar u heeft niet altijd een mvv nodig. Kijk op ind.nl.

U mag niet eerst naar Nederland komen en dan pas een mvv en verblijfsvergunning aanvragen.

Maar soms heeft u geen mvv nodig. Bijvoorbeeld als u een bepaalde nationaliteit heeft of als u minimaal 5 jaar rechtmatig in een ander EU-land heeft gewoond. Dan mag u zonder mvv naar Nederland komen en hier een verblijfsvergunning aanvragen.

Laat uw werkgever een tewerkstellingsvergunning of GVVA aanvragen

U heeft meestal een tewerkstellingsvergunning of een GVVA (Gecombineerde Vergunning voor Verblijf en Arbeid) nodig als u in Nederland gaat werken.

- Gaat u korter dan 90 dagen in Nederland werken? Dan moet uw werkgever de tewerkstellingsvergunning voor u aanvragen bij UWV. Kijk op werk.nl/werkvergunning.
- Gaat u langer dan 90 dagen in Nederland werken? Dan moet uw werkgever voor u meestal een GVVA aanvragen. Dit doet uw werkgever bij de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Kijk op ind.nl.
- Start u een bedrijf als zelfstandig ondernemer? Dan heeft u geen tewerkstellingsvergunning nodig. Maar een verblijfsvergunning voor arbeid als zelfstandige. En een inschrijving bij de KvK (Kamer van Koophandel). U moet ook toestemming hebben om een bedrijf te starten. Dit gaat via de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Kijk op ind.nl. En bij [Werken als zelfstandig ondernemer](#).

Wat u moet
doen als u
in Nederland
bent

Bepaal hoe lang u in Nederland blijft

Blijft u langer dan 4 maanden?

Dan schrijft u zich in als inwoner (ingezetene) van Nederland. Dat kan bij de gemeente waar u woont.

Blijft u korter dan 4 maanden?

Dan schrijft u zich in als tijdelijk inwoner (niet-ingezetene) van Nederland.

Bent u te laat met inschrijven?

Dan moet u misschien een boete betalen.

Die kan oplopen tot € 325.

Bel voor meer informatie met de Rijksoverheid: **1400** of **+31 77 465 67 67**.

Inschrijven als tijdelijk inwoner (niet-ingezetene) van Nederland

Dat kan bij 19 loketten, in de gemeenten: Alkmaar, Almelo, Amsterdam, Breda, Den Haag, Doetinchem, Eindhoven, Groningen, Goes, Heerlen, Leeuwarden, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Terneuzen, Utrecht, Venlo, Westland en Zwolle. Hiervoor heeft u alleen een geldig identiteitsbewijs nodig.

Blijft u toch langer dan 4 maanden?

Geef dat dan meteen door. Dat moet bij de gemeente waar u woont. U wordt dan inwoner (ingezetene) van Nederland.

Inschrijven als inwoner (ingezetene) van Nederland

Dat doet u bij het gemeentehuis van de gemeente waar u woont. Dit moet binnen 5 dagen na uw eerste dag in Nederland. Inschrijven is gratis. U neemt iedereen van uw gezin mee die bij u woont.

Wat neemt u mee naar het gemeentehuis?

- Voor iedereen van uw gezin: een geldig paspoort of een identiteitskaart.
- Een huurovereenkomst of koopovereenkomst van uw woning in Nederland.
- Belangrijke documenten uit uw land van herkomst. Bijvoorbeeld: een geboorteakte of huwelijksakte.

Woont u bij iemand in huis?

Deze persoon moet dan op papier verklaren dat u daar in huis woont. Neem ook een kopie van zijn of haar identiteitsbewijs mee.

U krijgt een BSN-nummer

Na inschrijving als inwoner of tijdelijk inwoner krijgt u een BSN-nummer (Burgerservicenummer). Dat heeft u nodig. Bijvoorbeeld voor:

- werk.
- een bankrekening.
- de huisarts of het ziekenhuis.
- de school van uw kinderen.

Een woonadres regelen

U heeft een woonadres nodig. Alleen dan kunt u zich inschrijven bij de gemeente. Lees meer bij [Wonen in Nederland](#).

Gaat u verhuizen?

- Verhuist u naar een andere gemeente? Dan geeft u uw nieuwe adres door aan uw nieuwe gemeente. Dat kan via de website van de gemeente. U hoeft zich niet opnieuw in te schrijven.
- Verhuist u binnen uw gemeente? Dat moet u doorgeven aan uw gemeente.
- Gaat u terug naar uw land van herkomst?
  - Als inwoner/ingezetene van Nederland: geef dit door aan uw gemeente.
  - Als tijdelijk inwoner/niet-ingezetene van Nederland: u hoeft niets door te geven.

U houdt uw BSN-nummer. Als u weer naar Nederland komt, hoeft u geen nieuw BSN-nummer aan te vragen. Wordt u weer inwoner van Nederland? Dan moet u zich wel opnieuw inschrijven bij uw gemeente.

Een ziektekostenverzekering afsluiten

Een Nederlandse ziektekostenverzekering is verplicht. Ook als u al een ziektekostenverzekering heeft in uw land van herkomst. De verzekering betaalt alle kosten van de huisarts. En een deel van de kosten voor medicijnen en het ziekenhuis. Lees meer bij [Ziektekostenverzekering](#).

Sluit u geen ziektekostenverzekering af?

Dan krijgt u een boete. En u moet alle kosten voor medische zorg zelf betalen. Bel voor meer informatie de Zorgverzekeringslijn: **0800 646 46 44** of **+31 88 900 69 60**. Of kijk op zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

U moet inburgeren

Inburgeren is verplicht als u uit een land van buiten de EU komt. Bij inburgeren leert u over Nederland. U leert Nederlands spreken, schrijven, luisteren en lezen. En u leert hoe u aan werk kunt komen. U krijgt een brief van DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs) als u moet inburgeren. Kijk op inburgeren.nl. Of bel met DUO: 050 599 96 00.

Inburgeren moet binnen 3 jaar

U moet een inburgeringsdiploma halen. Dat moet binnen 3 jaar nadat u uw verblijfsvergunning kreeg. Kunt u niet lezen of schrijven? Dan krijgt u 5 jaar de tijd om een inburgeringsdiploma te halen.

Kunt u niet inburgeren en heeft u daarvoor een goede reden?

Of spreekt en schrijft u al Nederlands? Dan gelden voor u andere regels. Kijk op inburgeren.nl.

Zelf leren of naar school gaan

U kunt zelf leren voor uw inburgeringsdiploma. U kunt ook een cursus volgen op een school.

Kosten inburgeringscursus

Inburgeren kost geld. U kunt een lening aanvragen bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Maar alleen als u een cursus volgt op een taalschool met een keurmerk. Op blikopwerk.nl/inburgeren vindt u een lijst met scholen met een keurmerk. Alleen voor deze scholen kunt u geld lenen.

Asielgerechtigden (statushouders) die hun inburgeringsdiploma op tijd halen, hoeven de lening niet terug te betalen.

U moet Nederlands leren

Het is belangrijk dat u snel Nederlands leert. U heeft dan meer mogelijkheden voor werk op uw eigen niveau. U kunt praten met de gemeente of de huisarts. En met de school van uw kinderen.

Online taalcursussen

U kunt zelf aan de slag gaan met de Nederlandse taal. Dat kan via:

- Oefenen.nl. Voor het oefenen van de Nederlandse taal. Dit is gratis.
- Naarnederland.nl. Beschikbaar in meer dan 30 talen. Dit is gratis.
- NT2taalmenu.nl. Dit is gratis.

In een klas

U leert dan samen met andere nieuwkomers de Nederlandse taal. U kunt hiervoor een lening aanvragen bij DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Kijk op inburgeren.nl/inburgeren-betalen.jsp. Maar alleen als u de cursus volgt op een school met een keurmerk. Ook gemeenten bieden soms taalcursussen aan. Vraag uw gemeente of dat ook zo is in uw gemeente. U kunt ook zelf een cursus zoeken via taalzoeker.nl.

Met een taalvrijwilliger

Om goed Nederlands te leren moet u veel oefenen. Een vrijwillige taalcoach (taalmaatje) kan u hierbij helpen. Die vindt u via hetbegintmettaal.nl/integratie/nederlands-leren en via taalzoeker.nl.

Via uw werkgever

Voor uw werkgever is het ook belangrijk dat u goed Nederlands spreekt. Dan begrijpt u de regels en dat is veiliger. U kunt dan ook makkelijker andere cursussen volgen voor het werk. Vraag daarom of u via uw werkgever een taaltraining mag volgen. Uw werkgever kan hiervoor subsidie krijgen.

Hulp en advies in uw eigen taal?

- Neem contact op met uw ambassade in Nederland.
Op rijksoverheid.nl/onderwerpen/ambassades-consulaten-en-overige-vertegenwoordigingen/inhoud staan alle landen die in Nederland een ambassade hebben.

Heeft u een verblijfsvergunning nodig?

✘ Niet: als u staatsburger bent van:

- een EU-land (Europese Unie).
- Kroatië.
- Liechtenstein.
- Noorwegen.
- IJsland.
- Zwitserland.

✔ **Wel: als u de nationaliteit heeft van een ander land.** En u van plan bent langer dan 90 dagen in Nederland te blijven. U vraagt uw verblijfsvergunning aan bij de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Kijk hiervoor op ind.nl.

Werken in
Nederland

Wat heeft u nodig om te werken in Nederland?

Burgerservicenummer

Als u wilt werken in Nederland heeft u een BSN-nummer (Burgerservicenummer) nodig. Dat krijgt u bij uw inschrijving. Lees meer bij [BSN-nummer](#).

Identificatieplicht

In Nederland moet u zich altijd kunnen identificeren. Dus ook op uw werk. Uw werkgever maakt ook een kopie van uw identiteitsbewijs. Maar uw werkgever mag uw identiteitsbewijs niet houden.

Een Nederlandse bankrekening

Uw werkgever moet uw loon betalen op uw bankrekening. Een deel van uw loon mag contant of in natura. Dat mag alleen voor het deel boven het minimumloon dat hoort bij uw leeftijd. Een bankrekening in uw land van herkomst kan ook. Dan duurt het wel langer voor u uw loon heeft.

Een tewerkstellingsvergunning

Gaat u korter dan 90 dagen werken in Nederland? Dan heeft u meestal een tewerkstellingsvergunning (TWV) nodig. Die moet uw werkgever voor u aanvragen bij UWV. Kijk op [werk.nl/werkvergunning](#).

Komt u speciaal naar Nederland om te werken? Heeft u al een baan gevonden? Gaat u direct aan de slag? En blijft u langer dan 90 dagen? Dan moet uw werkgever voor u meestal een GVVA aanvragen (gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid). Dit doet uw werkgever bij de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Kijk op [ind.nl](#). U hoeft dan zelf geen inreisvisum (mvv) en verblijfsvergunning aan te vragen.

Diploma's uit een ander land

Heeft u een opleiding gevolgd in een ander land? En een diploma gehaald? Of had u een beroep waarvoor u een speciale opleiding of training moest volgen? Uw diploma of certificaat is niet automatisch geldig in Nederland. U kunt dit navragen bij Nuffic in Den Haag en bij SBB in Zoetermeer.

- Bel met Nuffic: 070 426 02 60. Of kijk op [epnuffic.nl/en/diploma-recognition](#).
- Bel met SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven): 088 338 00 00. Of kijk op [s-bb.nl/en](#).

Arbeidsvoorwaarden

Ga nooit aan de slag zonder dat u weet wat uw arbeidsvoorwaarden zijn.

Basis arbeidsvoorwaarden

In Nederland heeft iedereen die werkt recht op dezelfde basis arbeidsvoorwaarden. Die staan in verschillende Nederlandse wetten. Basis arbeidsvoorwaarden zijn bijvoorbeeld:

- wettelijk minimumloon.
- vakantiedagen.
- vakantiegeld.
- 70% loondoorbetaling bij ziekte.
- zwangerschapsverlof.

Extra arbeidsvoorwaarden

Vaak heeft uw werkgever een cao (collectieve arbeidsovereenkomst). Dan staan daarin vaak extra afspraken. En soms hebben werkgevers ook nog eigen arbeidsvoorwaarden.

Extra arbeidsvoorwaarden zijn bijvoorbeeld:

- een hoger salaris dan het minimumloon.
- een eindejaarsuitkering.
- meer vakantiedagen dan het wettelijke minimum.
- meer dan 70% loondoorbetaling bij ziekte.
- een leaseauto.

Meer over de cao: [Cao](#).

Arbeidscontract

Maak duidelijke afspraken over uw arbeidsvoorwaarden. Meestal gebeurt dat in een arbeidscontract. Maar in Nederland mogen mondelinge afspraken over arbeidsvoorwaarden ook. Maar wat als uw werkgever die afspraken niet nakomt? U heeft dan geen enkel bewijs. Zorg daarom altijd voor een schriftelijke bevestiging van deze afspraken. Dat mag ook per e-mail.

Loonstrookje

Werkt u voor een Nederlands bedrijf? Dan krijgt u een loonstrookje. Daarop staat bijvoorbeeld:

- uw brutoloon.
- belastingen en premies die uw werkgever inhoudt. Bijvoorbeeld: loonbelasting.
- uw nettoloon. Dat is uw brutoloon min belastingen en premies.
- hoeveel uur u heeft gewerkt. Bijvoorbeeld: 32 uur per week.
- de periode waarover u loon krijgt. Bijvoorbeeld: de maand juli.

Cao

De meeste werkgevers hebben een cao (collectieve arbeidsovereenkomst). In de cao staan afspraken over arbeidsvoorwaarden. Het zijn afspraken tussen werkgevers en werknemers.

Een werkgever moet zich daaraan houden.

Een cao mag afwijken van de wettelijke afspraken. Maar alleen als dat in het voordeel is van de werknemers. U mag dus niet minder dan het wettelijk minimumloon krijgen. Maar wel meer.

Wilt u weten of uw werkgever een cao heeft? Vraag het aan uw werkgever of aan een vakbond. Kijk daarvoor bij [Wat doet een vakbond?](#).

Minimumloon

Nederland heeft een wettelijk minimumloon en minimum vakantiegeld. Uw werkgever mag u wel meer betalen. Maar niet minder. Kijk voor meer informatie op [rijksoverheid.nl/onderwerpen/minimumloon](#) of [inspectieszw.nl](#).

Heeft uw werkgever een cao?

Dan moet u altijd het loon krijgen dat in de cao is afgesproken. Heeft uw werkgever geen cao?

Dan moet u altijd minimaal het minimumloon voor uw leeftijd krijgen.

Krijgt u minder dan het loon uit de cao? Neem dan contact op met de vakbond. Krijgt u minder dan het minimumloon? Bel met de Inspectie SZW: **0800 51 51** of **+31 70 333 56 78**. Of kijk op [inspectieszw.nl](#).

Werktijden

In Nederland zijn er wettelijke regels over werktijden. Die gelden voor iedereen. Dus ook als u uit een ander land komt. Die regels staan in de Arbeidstijdenwet.

Werktijden volgens de cao

Iedere werkgever moet zich houden aan de Arbeidstijdenwet. In de cao van uw werkgever kunnen extra afspraken staan. En met uw werkgever kunt u ook nog afspraken maken. Bijvoorbeeld: in uw cao staat dat u 36 uur per week moet werken. Maar met uw werkgever spreekt u af dat u 32 uur werkt. Dat mag.

Overwerk

Werkt u meer dan in uw contract staat? Dan is dat overwerk. Meestal krijgt u meer loon voor overwerk.

Dagwerk

U mag niet meer dan 48 uur per week werken. Heel soms mag u maximaal 60 uur per week werken. En per dag mag u maximaal 12 uur werken. Tussendoor heeft u recht op pauzes.

Nachtwerk

Doet u nachtwerk? Dan mag u niet meer dan 40 uur per week werken. Zie voor meer informatie: [inspectieszw.nl](#).

Veilige werkplek

U heeft recht op een veilige en gezonde werkplek. Soms moet u bescherming dragen. Bijvoorbeeld: een helm of veiligheidsbril. Uw werkgever moet die bescherming aan u geven. Dat moet gratis.

Gaat u werken op een bouwplaats of in de tuinbouw? Of gaat u werken met gevaarlijke stoffen? Bijvoorbeeld: asbest of chemicaliën? Dan zijn er speciale regels voor uw veiligheid en gezondheid. Kijk op [inspectieszw.nl](#) of op [arboportaal.nl](#). U kunt ook contact opnemen met de vakbond of de brancheorganisatie van uw werkgever.

Is uw werkgever betrouwbaar?

Gaat u werken via een uitzendbureau?

Controleer dan of het uitzendbureau:

- is ingeschreven bij de KvK (Kamer van Koophandel). Dat kan via [kvk.nl](#). Of bel met 0900 123 45 67 (€ 0,70 per minuut).
- een certificaat heeft van de SNA (Stichting Normering Arbeid). Dat kan via [normeringarbeid.nl/en](#).
- boetes heeft gekregen. Kijk daarvoor op [sncu.nl](#).
- lid is van een brancheorganisatie. Die controleren hun leden op naleving van de cao. Ze stellen ook kwaliteitseisen aan hun leden:
  - Bel met de ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen): 020 655 82 55. Of kijk op [abu.nl](#).
  - Bel met de NBBU: 033 476 02 00. Of kijk op [nbbu.nl](#).

Heeft u een Nederlandse werkgever?

Controleer dan of uw werkgever:

- is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Dat kan via [kvk.nl](#). Of bel met 0900 123 45 67 (€ 0,70 per minuut).
- een cao heeft. Uw werkgever moet zich houden aan de afspraken in die cao. U kunt hiervoor bellen met een vakbond (zie [Wat doet een vakbond?](#)) of met de Rijksoverheid: 1400 of +31 77 465 67 67.

Heeft u een buitenlandse werkgever?

Ook een buitenlandse werkgever moet zich houden aan de belangrijkste wettelijke afspraken in Nederland. Zoals: afspraken over minimumloon, werktijden of arbeidsomstandigheden. En als er een cao is, geldt die ook voor uw buitenlandse werkgever. Vraag het Juridisch Loket om hulp of advies. Bel hiervoor met 0900-8020.

Uw buitenlandse werkgever moet loonheffingen voor u betalen aan de Belastingdienst.

Doet uw werkgever dat niet? Dan heeft u geen recht op WW (werkloosheidsuitkering) als u werkloos wordt. Of op een Ziektewetuitkering als u ziek wordt. U kunt dit controleren bij de Belastingdienst. Bel met de Belastingtelefoon Buitenland: **055 538 53 85**. U heeft uw BSN-nummer (Burgerservicenummer) nodig (BSN-nummer).

Belastingaangifte

Als werknemer, of als u een uitkering krijgt, moet u belasting betalen als:

- de Belastingdienst u daar om vraagt.
- u betaald werk heeft gedaan zonder dat de Belastingdienst dat weet.
- u vermogen heeft.

Bent u ondernemer? Dan moet u altijd belasting betalen. Dit kan vooraf of achteraf. Meer bij: [Werken als zelfstandig ondernemer](#). Als ondernemer moet u ieder jaar verplicht aangifte doen bij de Belastingdienst. U geeft dan op hoeveel u heeft verdiend. Aangifte doen moet altijd voor 1 mei.

Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch.

Raakt u uw baan kwijt?

Misschien heeft u dan recht op WW (werkloosheidsuitkering). Daar zijn wel regels voor:

- het mag niet uw schuld zijn dat u uw baan kwijtraakt.
- u moet de laatste 36 weken minimaal 26 weken gewerkt hebben.
- u moet verplicht op zoek naar ander werk.

Bel voor meer informatie met UWV (uitkerende instantie): 0900 92 94 (€ 0,04 per minuut, met een starttarief van € 0,045). Of kijk op uwv.nl/particulieren/internationaal/werken-in-nederland.

Wordt u ziek of arbeidsongeschikt?

Loondoorbetaling

Dan moet uw werkgever uw loon doorbetalen. Meestal is dat 70% van uw loon. Vaak krijgt u over de eerste twee dagen geen loon.

WIA

Bent u meer dan 2 jaar ziek? Dan komt u in de WIA (arbeidsongeschiktheidsuitkering). UWV (uitkerende instantie) kijkt dan hoeveel werk u nog kan doen. En of u recht heeft op een uitkering.

Ziektewet

Werkt u voor een uitzendbureau? En heeft u geen vast contract? Dan krijgt u een uitkering uit de Ziektewet. Kijk voor meer informatie over de Ziektewet en de WIA (arbeidsongeschiktheidsuitkering) op uwv.nl.

Ziekte en ontslag

Uw werkgever mag u niet ontslaan als u ziek bent. Behalve:

- als u nog in uw proeftijd zit.
- als u al 2 jaar ziek bent.
- als u op staande voet wordt ontslagen.

Een uitkering kan ervoor zorgen dat u Nederland moet verlaten. Vraag de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst) of dit voor u ook zo is. Ga hiervoor naar één van de acht loketten van de IND. Die zijn in Amsterdam, Den Bosch, Eindhoven, Hoofddorp, Rotterdam, Rijswijk, Utrecht, Zwolle. Bel voor een afspraak: **088 043 04 30**. Of kijk op ind.nl/organisatie/contact/adressen.

Wat doet een vakbond?

Een vakbond zorgt ervoor dat werknemers krijgen waar ze recht op hebben. Bijvoorbeeld: door met uw werkgever afspraken te maken in een cao. Een vakbond helpt u ook:

- met vragen over uw cao.
  - bij het invullen van uw belastingaangifte.
  - met juridische ondersteuning bij problemen.
- Het is mogelijk dat u eerst lid moet worden voor u hulp krijgt.

Wilt u meer weten over wat een vakbond doet?

Vraag het bijvoorbeeld aan:

- de FNV (Federatie Nederlandse Vakbeweging). Bel met 088 368 03 68. Of kijk op fnv.nl/contact.
- het CNV (Christelijk Nationaal Vakverbond). Bel met 030 751 10 01. Of kijk op cnv.nl.

Hulp bij problemen op het werk

- Krijgt u minder dan het minimumloon? Bel dan met de Inspectie SZW: **0800 51 51**.
- Krijgt u minder dan het cao-loon? Neem contact op met de vakbond.
- Bent u uitzendkracht en krijgt u minder dan het cao-loon? Bel dan met de SNCU (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten): **0800 70 08**. U kunt uiteraard ook contact opnemen met een vakbond (**Wat doet een vakbond?**).
- Moet u vaak veel meer werken dan in de cao of uw arbeidscontract staat? Bel dan met de Inspectie SZW: **0800 51 51** of kijk op inspectieszw.nl.
- Moet u onveilig werk doen? Bel dan met de Inspectie SZW: **0800 51 51**.
- Maakt uw werkgever misbruik van u? Bijvoorbeeld: zware of onveilige arbeidsomstandigheden, intimidatie, onderbetaling of misleiding? Of pakt uw werkgever uw paspoort af? Dit kan uitbuiting zijn. U kunt uitbuiting melden bij de Inspectie SZW: **0800 5 151** of inspectieszw.nl. Of anoniem bij Meld Misdaad Anoniem: **0800 70 00**. Voor hulpverlening kunt u bellen met Stichting FairWork: **020 760 08 09**.

Werken als zelfstandig ondernemer

U kunt zelfstandig ondernemer worden. Daar zijn regels voor. U heeft een verblijfsvergunning nodig voor arbeid als zelfstandige. Dat gaat via de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Kijk op ind.nl voor meer informatie.

U moet zich ook als ondernemer inschrijven bij de KvK (Kamer van Koophandel). Dit moet u doen voordat u uw verblijfsvergunning aanvraagt.

Inschrijven bij de Kamer van Koophandel

U moet zich inschrijven bij de KvK (Kamer van Koophandel). U moet daar een afspraak voor maken. Dit moet tussen één week voor de start van uw onderneming en een week erna. Bij de inschrijving krijgt u meteen een btw-nummer. Daarvoor hoeft u dus niet apart naar de Belastingdienst. Bel voor meer informatie met de KvK: 088 585 15 85. U kunt dan ook een afspraak maken voor een adviesgesprek. Kijk ook eens op kvk.nl/english/starting-a-business/. Hier staat in het Engels hoe de inschrijving bij de KvK werkt. U vindt er ook een brochure die u kunt downloaden.

Ondernemersplein.nl en Startup.ondernemersplein.nl

Hier vindt u alle informatie van de Nederlandse overheid over ondernemen. Bijvoorbeeld: hoe werkt het met de belastingen? Welke vergunning heeft u nodig? Of: hoe maakt u een ondernemingsplan?

Belastingen voor ondernemers

De belastingregels voor zelfstandig ondernemers zijn anders dan voor werknemers of mensen met een uitkering. Een paar voorbeelden:

- als zelfstandig ondernemer moet u btw (omzetbelasting) betalen en als werknemer niet.
- als u in dienst van een bedrijf werkt, moet die onderneming belasting over uw loon betalen.
- als hetzelfde bedrijf u als zelfstandig ondernemer inhuurt, dan hoeft dat niet.

U moet voor al uw werk aan de Belastingdienst laten weten of u als zelfstandig ondernemer werkt of als werknemer. Het is belangrijk om geld apart zetten voor het betalen van belastingen. Want als u niet betaalt, krijgt u een boete. U kunt ook vooraf belasting betalen. U betaalt dan niet in één keer, maar iedere maand een gedeelte. Hiervoor moet u een voorlopige aanslag aanvragen. Kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch. U kunt ook bellen met de Belastingtelefoon: 0800 05 43.

Ziekte of werkloosheid

Als ondernemer krijgt u geen loon doorbetaald als u ziek wordt. U krijgt ook geen WW (werkloosheidsuitkering) als u werkloos wordt.

Heeft u een tewerkstellingsvergunning nodig?

✗ Niet: als u staatsburger bent van:

- een EU-land (Europese Unie).
- Liechtenstein.
- Noorwegen.
- IJsland.
- Zwitserland.

✓ Wel: als u Kroatisch staatsburger bent.

✓ Wel: als u de nationaliteit heeft van een ander land. Bijvoorbeeld: een land in Afrika of Azië. Uw werkgever moet voor u een tewerkstellingsvergunning aanvragen bij UWV of een GVVA bij de IND (Immigratie- en Naturalisatiedienst). Meer informatie vindt u op werk.nl/werkvergunning. Of bel met UWV op **088 898 20 70**.

Wonen in Nederland

Wat moet u doen als u hier komt wonen?

Draag altijd een identiteitsbewijs

Als identiteitsbewijs geldt:

- een paspoort.
- een Nederlands vreemdelingenpaspoort.
- een Nederlands vreemdelingendocument (verblijfsvergunning).
- een vreemdelingenidentiteitsbewijs tot er een beslissing is over uw asielaanvraag.

U moet uw identiteitsbewijs altijd bij u hebben. Maar niet iedereen mag ernaar vragen.

Wanneer moet u uw identiteitsbewijs laten zien?

- Op straat. Alleen als een politieagent of BOA (Buitengewoon opsporingsambtenaar) u ernaar vraagt
- In het openbaar vervoer. Als de conducteur, controleur of bestuurder erom vraagt.
- In winkels, banken of andere openbare gebouwen. Als de bewaking erom vraagt.
- Op uw werk. Als uw werkgever, een controleur van de Inspectie SZW of een inspecteur van de Belastingdienst erom vraagt. Uw werkgever maakt ook altijd een kopie van uw identiteitsbewijs.

Als iemand om uw identiteitsbewijs vraagt, mag u de ander ook om identificatie vragen.

Geef nooit uw identiteitsbewijs aan een ander.

DigiD

Voor veel dingen in Nederland heeft u een DigiD nodig. Met DigiD kunt u inloggen op websites van de overheid en de zorg. Zo kunt u belastingaangifte doen. Huurtoeslag aanvragen. Een afspraak maken in het ziekenhuis. Of kwijtschelding aanvragen van gemeentebelastingen. U kunt alleen een DigiD aanvragen als u inwoner of ingezetene bent van Nederland.

Uw DigiD vraagt u hier aan: digid.nl/aanvragen. Hiervoor heeft u een BSN-nummer (Burgerservicenummer) nodig.

Zie [BSN-nummer](#).

Een huis vinden

De meeste mensen die naar Nederland komen om te werken, huren een woning of een kamer.

Huren via uw werkgever of uitzendbureau

Kijk dan goed naar de kleine lettertjes. Bijvoorbeeld: wordt de huur van uw loon afgehaald? Spreek dan af wie de bijkomende kosten betaalt. Zoals voor gas, elektriciteit en water.

Huren van een woningcorporatie

Bij een woningcorporatie moet u zich inschrijven. Op de website van uw gemeente staan de woningcorporaties in uw gemeente. Is er een woning beschikbaar? Dan krijgt u bericht. De huurprijs wordt ieder jaar hoger. Daar is een wettelijk puntenstelsel voor. Daarmee kunt u ook controleren of uw huurprijs wel klopt. Kijk ook op rijksoverheid.nl/onderwerpen/huurwoning/. Of bel met de Rijksoverheid: 1400 of +31 77 465 67 67.

Huurtoeslag

Soms heeft u recht op huurtoeslag. U krijgt dan iedere maand een bedrag waarmee u uw huur makkelijker kan betalen. De huurtoeslag vraagt u aan bij de Belastingdienst. Lees meer bij [Toeslagen en vergoedingen](#).

Huren van een particulier

Een woningcorporatie heeft meestal niet direct een woning beschikbaar. Duurt het wachten te lang? Dan kunt u ook particulier huren. Uw huur is dan meestal wel hoger. Soms heeft u recht op huurtoeslag. Bij particulieren huurt u soms 'inclusief'. Dat is meestal de huur plus energiekosten (gas en elektriciteit). Alle andere woonkosten moet u dan nog wel zelf betalen. Bijvoorbeeld: verzekeringen en internet.

Wonen met andere arbeidsmigranten

Woont u op een camping, vakantiepark, hotel of pension speciaal voor arbeidsmigranten? Dan gelden speciale regels. Deze zijn in iedere gemeente anders. Vraag daarom informatie hierover bij uw gemeente.

Geef uw adres door aan de gemeente

Zodra u een huis heeft, geeft u uw adres door aan uw gemeente. Gaat u verhuizen? Bij [Gaat u verhuizen?](#) leest u wat u moet doen.

Een huis kopen

U kunt ook een eigen huis kopen. Heeft u niet genoeg eigen geld? Dan moet u een lening of hypotheek afsluiten. De regels hiervoor zijn streng. Kijk op rijksoverheid.nl/onderwerpen/koopwoning. U kunt ook bellen met Rijksoverheid: 1400 of +31 77 465 67 67. De rente die u over uw hypotheek betaalt is aftrekbaar van de inkomstenbelasting.

U moet ook extra belasting betalen als u een koopwoning heeft. Dat heet een eigenwoningforfait. Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch.

Lokale belastingen als u een eigen huis heeft

Heeft u een huurhuis of koophuis? Dan moet u lokale belastingen betalen:

- rioolheffing.
- afvalstoffenheffing.
- onroerende zaakbelasting (OZB)
- waterschapsbelasting.

Lokale belastingen zijn in iedere gemeente anders. Vraag uw eigen gemeente hoeveel u in uw gemeente moet betalen.

Problemen met wonen

Is uw huur te hoog? Kijk op [huurcommissie.nl](https://www.huurcommissie.nl). Daar staat informatie over hoe hoog uw huur mag zijn en over uw rechten als huurder. U kunt ook bellen met Rijksoverheid: **1400** of **+31 77 465 67 67**.

Is uw huis niet veilig? Woont u met teveel mensen op een kamer of in een huis? Heeft u een conflict met uw verhuurder? Vraag aan het Juridisch Loket wat u kunt doen. Bel voor een afspraak met: **0900 80 20**. Of kijk op [juridischloket.nl/wonen/huurwoning](https://www.juridischloket.nl/wonen/huurwoning).

Afval

Veel gemeentes zamelen hun afval gescheiden in. Dat betekent dat u alles apart moet inleveren. Glas, papier, huisvuil, plastic. Houdt u zich niet aan de regels? Dan kunt u een boete krijgen. Vraag uw gemeente daarom wat de regels zijn.

Autorijden in Nederland

Geldig rijbewijs

Wilt u autorijden als u in Nederland woont? Dan heeft u een geldig rijbewijs nodig. Het rijbewijs uit uw land van herkomst is hier niet geldig. U moet daarom opnieuw uw rijbewijs halen. Dat moet via een autorijschool. Via [rijkschoolgegevens.nl](https://www.rijkschoolgegevens.nl) kunt u een rijschool uitzoeken. Bel voor meer informatie met de RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer): 0900 07 39 (€ 0,10 per minuut). Of kijk op rdw.nl/englishinformation.

Auto kopen

Koopt u een auto in Nederland? Dat moet u direct:

- Uw auto verzekeren.
- Mrb (motorrijtuigenbelasting) betalen.

U kunt een boete krijgen als uw auto niet verzekerd is. Of als u geen mrb betaalt.

Op rdw.nl/englishinformation staat waar u op moet letten als u in Nederland een auto koopt.

Bel voor meer informatie over de mrb met de Belastingtelefoon Auto: 0800 07 49. Of kijk op belastingdienst.nl/deutsch of belastingdienst.nl/english.

APK keuring

Auto's moet verplicht op veiligheid en milieuvervuiling gekeurd worden. Hoe vaak dit moet, hangt af van de ouderdom van de auto, het gewicht van de auto en de gebruikte brandstof.

Bel voor meer informatie met de RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer): 0900 07 39 (€ 0,10 per minuut). Of kijk op rdw.nl/englishinformation.

Vrijstelling van mrb

Soms hoeft u geen mrb (motorrijtuigenbelasting) te betalen. Bijvoorbeeld: als u werkt voor een buitenlands bedrijf. Die vrijstelling moet u zelf aanvragen. Dat kan bij de Belastingdienst. Bel hiervoor met de Belastingtelefoon Auto: 0800 07 49. Of kijk op belastingdienst.nl/deutsch of belastingdienst.nl/english.

Openbaar vervoer in Nederland

U heeft hiervoor een OV chipkaart nodig. U kunt deze kaart kopen op stations en in supermarkten of tabakszaken. U kunt de kaart daar ook opwaarderen. Kijk op [ov-chipkaart.nl](https://www.ov-chipkaart.nl).

Kinderen

U moet uw kinderen inschrijven bij de gemeente. En bij een school.

School en leerplicht van 5 tot 18 jaar

Vanaf 4 jaar mogen kinderen in Nederland naar de basisschool. Vanaf 5 jaar hebben ze leerplicht. Dat duurt tot ze 18 jaar zijn. Kinderen van 13 jaar en ouder gaan meestal naar een school voor voortgezet onderwijs. Bijvoorbeeld: vmbo, havo of vwo. U mag zelf een basisschool uitzoeken. Hiervoor is een online brochure. Deze brochure is alleen beschikbaar in de Nederlandse taal. Kijk op rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs. Soms krijgt u ook informatie van uw gemeente over het kiezen van een basisschool. U kunt de basisscholen in uw gemeente vergelijken op [scholenopdekaart.nl](https://www.scholenopdekaart.nl). En natuurlijk kunt u ook bij een school gaan kijken. Daarvoor moet u wel een afspraak maken met de school. Of bij uw gemeente.

U kunt ook bellen met de Rijksoverheid: 1400 of +31 77 465 67 67. Of kijk op rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht en op rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisonderwijs.

Kinderopvang

Veel kinderen in Nederland gaan overdag naar een kindercentrum of peuterspeelzaal. Die opvang kost wel geld.

Er zijn vier mogelijkheden:

- kindercentrum, dagopvang: voor kinderen van 0 tot 4 jaar.
- kindercentrum, buitenschoolse opvang: voor kinderen van 4 tot 12 jaar.
- gastouder: voor kinderen van 0 tot 12 jaar.
- peuterspeelzaal: voor kinderen van 2 tot 4 jaar.

Extra aandacht voor taalles

Veel peuterspeelzalen en kindercentra besteden extra aandacht aan de Nederlandse taal. Daardoor krijgt uw kind een goede start op de basisschool. Vraag uw gemeente om meer informatie.

Kinderopvangtoeslag

Gaat uw kind naar een geregistreerd kindercentrum? Of een geregistreerde gastouder? Dan kunt u kinderopvangtoeslag aanvragen. Daardoor is het voor u makkelijker om de kinderopvang te betalen. Let op: kinderopvangtoeslag is alleen mogelijk als er niemand thuis is vanwege werk.

U vraagt de toeslag (**Toeslagen en vergoedingen**) aan via de Belastingdienst. Op toeslagen.nl staan de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag. Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op landelijkregisterkinderopvang.nl of op rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang.

Consultatiebureau voor kinderen tot 4 jaar

Op een consultatiebureau werken artsen en verpleegkundigen. Zij weten alles over de gezondheid en ontwikkeling van kinderen tot 4 jaar. Het consultatiebureau is gratis.

U krijgt automatisch een uitnodiging van het consultatiebureau als u uw kind inschrijft bij uw gemeente. Daarna maakt u zelf een afspraak.

Vraag uw gemeente om meer informatie. U kunt ook terecht bij de GGD. Bel voor een adres met 030 252 30 04. Of vindt het adres van uw GGD op ggd.nl/contact.

Schoolarts en schoolverpleegkundige voor kinderen tot 19 jaar

Iedere school werkt samen met de schoolartsen en schoolverpleegkundigen van het CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Zij kijken iedere paar jaar of alle kinderen op de school gezond zijn en zich goed ontwikkelen. Dit is gratis.

Uw kind krijgt hiervoor een uitnodiging via de school. Soms is het spreekuur op school. Het is belangrijk dat u dan meegaat.

Rijksvaccinatieprogramma voor kinderen tot 19 jaar

Het Rijksvaccinatieprogramma beschermt kinderen in Nederland tegen twaalf ernstige infectieziekten. Bijvoorbeeld: rodehond, mazelen of kinkhoest.

Inenting is niet verplicht. Maar de meeste ouders kiezen er wel voor (meer dan 95%).

U kunt uw kinderen laten inenten door uw huisarts. Of op het consultatiebureau. Alleen dan zijn inentingen gratis.

Kijk op rijksvaccinatieprogramma.nl. Of op rivm.nl/en.

Opvoedhulp

In de meeste gemeenten is een CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). Hier kunt u terecht met al uw vragen over gezondheid, opgroeien en opvoeden. U krijgt advies, ondersteuning en hulp op maat. Het CJG zorgt ook voor schoolartsen en schoolverpleegkundigen. Kijk voor meer informatie op opvoeden.nl.

Ziektekostenverzekering

Een ziektekostenverzekering is verplicht. Hiervoor gaat u naar een zorgverzekeraar. Een ziektekostenverzekering heeft verschillende onderdelen:

- Een basisverzekering. Deze is verplicht.
- Een aanvullende verzekering. Deze is vrijwillig.
- Een tandartsverzekering. Deze is vrijwillig.

Sluit u geen ziektekostenverzekering af?

Dan krijgt u een boete. En u moet alle kosten voor medische zorg zelf betalen. Bel voor meer informatie de Zorgverzekeringslijn: **0800 646 46 44** of **+31 88 900 69 60**. Of kijk op zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Premie ziektekostenverzekering

De premie verschilt per verzekeraar. Die moet u zelf betalen. Soms krijgt u zorgtoeslag. Dan kunt u de premie makkelijker betalen. Kijk hiervoor bij **Toeslagen en vergoedingen**. Uw kinderen tot 18 jaar zijn gratis verzekerd.

Eigen risico

Alle ziektekostenverzekeringen hebben een verplicht minimum eigen risico. In 2016 is dat € 385. U kunt kiezen voor een hoger eigen risico. Dan wordt uw premie lager. Bij veel verzekeraars mag u het eigen risico in termijnen betalen.

Het eigen risico geldt bijvoorbeeld wanneer u:

- medicijnen krijgt.
- naar het ziekenhuis moet.
- bloed laat prikken.

Het eigen risico geldt niet wanneer u:

- naar de huisarts gaat.
- verloskundige zorg of kraamzorg nodig heeft.
- zorg nodig heeft voor een bepaalde chronische aandoening.
- wijkverpleging nodig heeft.
- fysiotherapie nodig heeft. Pas na 22 behandelingen kost het u eigen risico.

Het eigen risico geldt ook niet voor zorg voor uw kinderen tot 18 jaar.

Betaalt u het eigen risico niet? Dan krijgt u misschien te maken met extra kosten: incassokosten. Bel voor meer informatie de Zorgverzekeringslijn: **0800 646 46 44** of **+31 88 900 69 60**. Of kijk op zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad.

Heeft u een buitenlandse werkgever?

Dan mag u uw verzekering uit uw land van herkomst wel houden. Hier zijn wel regels voor. Bel voor meer informatie met SVB (Sociale Verzekeringsbank): 020 656 52 77. Of kijk op svb.nl/int/nl/algemeen/wizards/w_nl_btl_wg.jsp. U vindt daar informatie in het Engels, Frans, Duits, Spaans en Turks.

Via uw werkgever

Soms kunt u via uw werkgever een ziektekostenverzekering afsluiten. Dat heet dan een collectieve ziektekostenverzekering. Deze verzekering is vaak goedkoper dan als u zelf een verzekering afsluit. Vraag uw werkgever om meer informatie.

Kijk ook op zorgverzekeringslijn.nl. Er is informatie in het Pools, Spaans, Frans, Engels en Duits.

Zorgtoeslag

Heeft u een laag inkomen? Misschien krijgt u dan zorgtoeslag. Dan kunt u de ziektekostenverzekering makkelijker betalen. Kijk bij [Toeslagen en vergoedingen](#).

Medische zorg

Medische zorg in Nederland is niet gratis. Maar veel zorg wordt wel vergoed via uw ziektekostenverzekering.

- Basiszorg. Bijvoorbeeld: huisarts, tandarts of fysiotherapeut. Hiervoor kunt u zelf een afspraak maken.
- Specialistische zorg. Bijvoorbeeld: een psycholoog, gynaecoloog of KNO-arts (Keel Neus Oor). Hiervoor moet u een doorverwijzing krijgen. Van uw huisarts of uw tandarts.
- Spoedeisende hulp in het ziekenhuis. Bijvoorbeeld: als u uw arm breekt of als u plotseling ernstige hartklachten heeft. Het nummer voor spoedeisende hulp is 112. Dit is voor politie, brandweer en ambulance.

Zoek een eigen huisarts

Dan weet u zeker dat er een arts voor u is. Ook 's avonds en in het weekend. U belt dan uw huisarts. Die geeft u het nummer van de vervangende huisarts of de Huisartsenpost.

Naar het ziekenhuis voor niet-spoedeisende klachten

Gaat u rechtstreeks naar een ziekenhuis, terwijl de klachten niet spoedeisend zijn? Dan moet u eigen risico (**Eigen risico**) betalen voor de hulp. Soms moet u zelfs de zorgkosten betalen. Twijfelt u of uw klachten spoedeisend zijn? Bel dan met uw huisarts of de huisartsenpost voor advies.

Sociale zorg

Het maatschappelijk werk kan u helpen bij al uw vragen over wonen, welzijn, zorg en onderwijs. Vraag uw gemeente om meer informatie.

Belastingen

Als u in Nederland woont en werkt, moet u belasting betalen aan de Belastingdienst. En lokale belastingen. Aan uw gemeente en aan het waterschap.

Soorten belastingen als u in Nederland woont

- Inkomstenbelasting: als u loon of een uitkering krijgt (**Belastingaangifte**).
- Omzetbelasting of btw: als u een eigen bedrijf heeft (**Belastingen voor ondernemers**).
- Motorrijtuigenbelasting: als u een auto heeft (**Autorijden in Nederland**).
- Lokale belastingen: als u een huis huurt of koopt (**Lokale belastingen**).

Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch. Voor lokale belastingen kunt u contact opnemen met uw gemeente.

Boete als u geen belasting betaalt

Als u geen belasting betaalt, moet u een boete betalen. Betaalt u niet, dan wordt het boetebedrag steeds hoger. U moet dan vaak ook extra kosten betalen. Zoals incassokosten. De Belastingdienst kan ook beslag leggen op uw loon. Of op uw bezittingen. Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch.

Toeslagen en vergoedingen

In Nederland kunnen mensen met een laag inkomen toeslagen krijgen. Er zijn verschillende toeslagen:

- Huurtoeslag. Zo kunt uw huur makkelijker betalen.
- Kinderbijslag: Hiervan betaalt u spullen voor uw kinderen. Bijvoorbeeld: kleren. Of een fiets.
- Zorgtoeslag. Als uw inkomen te laag is om uw ziektekostenverzekering te betalen.
- Kinderopvangtoeslag. Zo kunt u de kinderopvang makkelijker betalen.

Zorg ervoor dat u uw toeslagen op uw eigen bankrekening krijgt. Dus niet op de rekening van uw werkgever, het uitzendbureau of de verhuurder van uw woning.

Bel voor meer informatie met de Belastingtelefoon: 0800 05 43. Of kijk op belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch. U kunt ook kijken op toeslagen.nl. Daar staat alleen Nederlandstalige informatie.

Gaat u weg uit Nederland? Zet uw toeslagen dan stop. Anders kunt u een boete krijgen.

Wanneer moet u verplicht weg uit Nederland?

Het recht om in Nederland te blijven kan vervallen als u:

- niet meer voldoet aan de voorwaarden van uw verblijfsvergunning. Bijvoorbeeld: u heeft een verblijfsvergunning om in Nederland te werken en u wordt ontslagen. Of u heeft een verblijfsvergunning voor verblijf bij uw echtgenoot en u gaat scheiden.
- onvoldoende middelen van bestaan heeft.
- een onredelijke belasting vormt voor het sociale bijstandstelsel.
- zich schuldig maakt aan criminele feiten.

Zie ook ind.nl.

Ongelijke behandeling of discriminatie

In de Nederlandse Grondwet staan fundamentele rechten. Deze rechten gelden voor iedereen in Nederland. Bijvoorbeeld: iedereen die werkt heeft dezelfde rechten. Dus heeft u een tijdelijk contract heeft of u werkt parttime? Dan heeft u dezelfde rechten als iemand met een vast contract of iemand die fulltime werkt. Wilt u meer weten over de Nederlandse grondrechten en kernwaarden? U kunt een brochure downloaden via prodemos.nl/voor-gemeenten/burgerparticipatiez/toolbox-participatieverklaring/download-de-materialen-gratis. De brochure is er in verschillende talen. Bijvoorbeeld: Duits, Engels, Frans en Spaans.

Voelt u zich ongelijk behandeld of gediscrimineerd? Dan kunt u een klacht indienen bij het College voor de Rechten van de Mens. Dit is gratis. Bel met 030 888 38 88 of stuur een e-mail naar info@mensenrechten.nl. U kunt ook naar de politie gaan of naar de antidiscriminatievoorziening (ADV) binnen uw gemeente.

Meer
informatie
en hulp

Vragen of meldingen over	Organisatie	Telefoonnummer	Website
Inschrijving als inwoner, wetten en regels	Rijksoverheid	1400 of +31 77 465 67 67	rijksoverheid.nl
Ziektekostenverzekering en eigen risico	Zorgverzekeringslijn	0800 646 46 44 of +31 88 900 69 60	zorgverzekeringslijn.nl/coming-from-abroad
Uw loon. Hoeveel moet u minimaal verdienen?	Rijksoverheid	1400 of +31 77 465 67 67	rijksoverheid.nl
Geldigheid diploma's en certificaten	Nuffic	070 426 02 60	nuffic.nl/en
Geldigheid diploma's en certificaten	SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven)	088 338 00 00	s-bb.nl/en
Meldingen over slechte arbeidsomstandigheden en uitbuiting	Inspectie SZW	0800 51 51 of +31 70 333 56 78	inspectieszw.nl
Betrouwbaarheid van uw uitzendbureau	ABU (Algemene Bond Uitzendondernemingen NBBU)	020 655 82 55 033 476 02 00	abu.nl nbbu.nl
Gegevens werkgever, inschrijven als ondernemer	Kamer van Koophandel	0900 123 45 67 (€ 0,70 per minuut)	kvk.nl
Arbeidsvoorwaarden in de cao	FNV (Federatie Nederlandse Vakbeweging) CNV (Christelijk Nationaal Vakverbond)	088 368 03 68 030 751 10 01	fnv.nl/contact cnv.nl
Uitkeringen	UWV (uitkerende instantie)	0900 92 94 (€ 0,04 per minuut, met een starttarief van € 0,045)	uwv.nl
Belastingen, toeslagen	Belastingdienst	Belastingtelefoon: 0800 05 43	belastingdienst.nl/english of belastingdienst.nl/deutsch
Autorijden in Nederland, kenteken	RDW (Rijksdienst voor het Wegverkeer)	0900 07 39 (€ 0,10 per minuut)	rdw.nl/englishinformation
Onderbetaling door uitzendbureau	SNCU (Stichting Naleving CAO voor Uitzendkrachten)	0800 70 08	sncu.nl
Invoeren van een auto, motorrijtuigenbelasting en bpm	Belastingtelefoon Auto	0800 07 49	belastingdienst.nl/auto
Discriminatie of ongelijke behandeling	College voor de Rechten van de Mens	030 888 38 88	mensenrechten.nl

Overige informatie

Zie voor meer informatie: newinthenetherlands.nl
en rijksoverheid.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Postbus 90801 | 2509 LV Den Haag

Deze brochure is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Voor onjuistheden en onvolledigheden met betrekking tot de inhoud van de brochure kan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid echter op geen enkele wijze verantwoordelijk of aansprakelijk worden gesteld. Aan de inhoud van deze brochure kunnen dan ook geen rechten worden ontleend. Inhoud gebaseerd op wetgeving per 1 januari 2016.

Juni 2016 | Nederlands